

До
Комисия по образованието, науката и
въпросите на децата, младежта и спорта

**СТАНОВИЩЕ
НА СДРУЖЕНИЕ НА МЛАДИТЕ УЧЕНИ „КОГИТО“
ОТНОСНО ИЗСЛУШВАНЕТО НА ПРОФ. ГЮРОВ ЗА СКАНДАЛИТЕ ВЪВ ФНИ**

**Уважаеми г-н Председател, Уважаеми дами и господа членове на
Комисията по образованието, науката и въпросите на децата, младежта и спорта,**

Проблемите във Фонд научни изследвания станаха публично достойние през 2010 година, когато проф. Емил Хорозов огласи съкратения доклад „ВЪРХУ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА КОНКУРСНИТЕ СЕСИИ НА ФОНД „НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ“ ПРЕЗ 2008 г. И 2009 г.“.

Припомняме само някои от по-важните точки в доклада на Хорозов:

- 1. Рецензентите от чужбина са назначавани хаотично без оглед на тяхната реална научна компетентност.*
- 2. Не е извършван подбор на чуждестранни рецензенти за всеки проект, а обратното – всеки рецензент е имал достъп до всички проекти и сам е избирал тези, които желае да рецензира, включително и в области, в които не е специалист. Това е ставало без контрол от ИС.*
- 3. Съобщенията на сайта на Фонд "Научни изследвания" (ФНИ), че класира проекти над определен бал не отговарят на истината – финансирани са проекти с по-нисък бал от обявения.*
- 4. По мнение на работната група най-голямото нарушение представлява фактът, че през 2009 г. не са взети под внимание всички постъпили и заплатени от ФНИ рецензии. Статистическото изследване показва, че това е извършено изключително с цел манипулиране на конкурсите. Има български рецензенти, които са оценявали проекти на свои конкуренти, при което техните оценки са оказали влияние върху изхода на конкурсите.*
- 5. В нарушение на Закона за обществените поръчки, ФНИ е възложил на фирмата "Линкос" ООД да създаде онлайн среда за подаване и оценяване на научните проекти без обявяване на търг.*

Проф. Хорозов обяви, че е запознал министъра на образованието Сергей Игнатов с доклада, но въпреки това, не е последвала реакция. От своя страна министър Игнатов обяви, че е предал доклада на Държавния финансов контрол в началото на 2011 година. До момента обаче няма резултати от проверката.

Още от времето, когато председател на ФНИ беше проф. Е. Хорозов, от фонда се изпращаха **необосновани** писма „подканящи“ ръководителите на проектите да връщат получените до момента суми. Към днешния ден към тази практика се прибави и практиката **масово да се изгубват деловодни документи** от най-различни проекти. Ръководителите на проектите се заставят да донесат повторно копия на изгубените от администрацията на ФНИ документи. Най-малкият проблем би бил, ако става въпрос за обикновена административна безотговорност и безстопанственост. Фактът на едновременното изчезване на голямо количество документи на множество проекти предизвиква съмнения, че това е опит да бъде прикрит конкретен акт на злоумишлено унищожение на документи, целящ тяхната подмяна. За подобни действия би следвало да бъде потърсена наказателна отговорност.

С всичко това широко рекламираната преди време идея на Фонд "Научни Изследвания" за държавно финансиране на науката на проектен принцип претърпя провал и напълно се компрометира.

За нас, учените, е въвн от съмнение фактът, че кандидатстването с проектни предложения към ФНИ е:

А) ЗАГУБЕНА КАУЗА – поради неадекватното управление на ФНИ, което не гарантира компетентност и прозрачност при оценяването на стотиците предложени за финансиране научни проекти.

Б) ЕДНО ИЗКЛЮЧИТЕЛНО ОПАСНО занимание – поради прецедентите, в които млади учени са принудени да връщат огромни суми при коректно реализиран научен проект.

Скандалът "Гюров" е само поредното потвърждение на това наше становище.

Ние не може да не се попитаме как е възможна адекватна научна оценка на представените от нас проекти, когато член на Ръководството на ФНИ е назначен в нарушение на действащата административна уредба, а именно: човек, изпълняващ функциите на гост-професор или получил титла „доктор хонорис кауза“, е обявен за хабилитиран български професор? Въз основа на този случай евентуалното доверие в дейността на ФНИ е напълно лишена от основание. По подобен начин ерозира и доверието към МОМН, което в случая е принципал.

Така приетото назначение извиква следните хипотези:

1. Назначението на Р. Гюров е проблем на непознаването на новия *Закон за развитието на академичния състав*, предложен и написан именно от МОМН в мандата на настоящото управление.
2. Съществува сериозна административна немощ и непознаване на правилата, по които функционира ФНИ и се назначава Ръководството му.
3. Съзнателно манипулиране и игнориране на фактите от страна, съответно на назначен или назначаващия го.

Скандалът "Гюров" за нас е само част от лавината скандали, които назряват във ФНИ.

Надяваме се, че Комисията по образованието, науката и въпросите на децата, младежта и спорта, ще вземе компетентно становище по казуса "Гюров", но нека се има предвид, че това е само поредния показателен факт за това как работи управлението на ФНИ като цяло през годините. За нас определено решаването му е проблем на изпълнителната власт, защото повдига големия въпрос за работата на МОМН като цяло.

С Уважение,
Сдружение "КОГИТО"

София, 10.04.2012г.